

Onderwerp Plan van aanpak actualisatie bomenstructuurvisie
ter informatie

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 14 050

Bijlage(n)

Ons kenmerk 369913-2023

Datum 13-12-2023

Uw brief van

Uw kenmerk

Geachte lezer,

Bomen leveren een belangrijke bijdrage aan de belevingswaarde van stad, dorpen en het omliggende landschap. Bomen geven verkoeling, verbeteren de waterhuishouding, hebben een positief effect op de gezondheid en zijn van groot belang voor de biodiversiteit. In het groenplan Vitamine G hebben we de ambitie geformuleerd om meer groen, beter groen en bereikbaarder groen te bewerkstelligen. Eén van de doelen uit het groenplan is om jaarlijks 1000 extra bomen aan te planten in de openbare ruimte. Dit doen we op verschillende manieren. Onder andere via gebiedsontwikkelingen, (binnenstad) projecten en het project 'Aanplant extra bomen'. De kredietaanvraag voor de aanplant van extra bomen vanuit het SIF Groen inclusief de evaluatie eerste fase volgt in Q1 van 2024.

Eén van de belangrijkste uitgangspunten bij de aanplant van bomen is de realisatie van gewenste boomstructuren uit de bomenstructuurvisie 'Sterke Stammen' (2014) en het bomenbeleidsplan Haren (2010). In zowel Sterke Stammen als het Bomenbeleidsplan Haren beschrijven we het belang van bomen en geven we aan op welke plekken we bomen willen aanplanten en eventueel vervangen (gewenste bomenstructuur). Daarnaast biedt het handvatten voor de groeiplaatsinrichting en toe te passen boomsoorten. Na ruim tien jaar met de plannen te hebben gewerkt is het tijd voor een actualisatie. Niet alleen omdat de gemeente continue onderhevig is aan veranderingen, maar ook omdat we voor mondiale maatschappelijke opgaven staan. We moeten ons aanpassen aan het veranderende klimaat, de afname van biodiversiteit ombuigen en de gezondheid en welzijn van onze inwoners bevorderen. Deze opgaven vragen om een (andere) visie op ons huidige bomenbeleid. Daar gaan we in 2024 mee aan de slag.

Op de LTA van uw raad staat aangegeven dat we u begin 2024 informeren over het plan van aanpak voor de actualisatie van de bomenstructuurvisie Sterke Stammen. Voor de invulling van dit nieuwe bomenplan kiezen we voor het model van het Urban Forest Masterplan (UFMP). Via deze brief informeren wij u over de invulling van het UFMP en de stappen die wij daarin willen nemen.

Urban Forest Masterplan

Het UFMP is een strategisch lange termijnplan om een optimaal functionerend stadsbos, een samenhangende groene ruimte, te bereiken. Stadsbos is de algemene term, maar in Groningen gaat het niet alleen over de stad, maar over de hele gemeente, dus ook over de dorpen en het landelijk gebied. Het is een totaalplan voor alle bomen en het groen in onze gemeente, zowel publiek als particulier. Dat is nodig omdat van het totaal areaal bomen gemiddeld slechts 20% gemeentebomen zijn.

In de Verenigde Staten werken tientallen steden al enkele decennia met de methodiek van het Urban Forest Masterplan. Ook in Birmingham is in 2021 een UFMP opgesteld, waar Prof. Dr. Cecil Konijnendijk, grondlegger van de 3:30:300 vuistregel¹, aan heeft meegewerkt, zie <https://birminghamtreepeople.org.uk/wp-content/uploads/2023/07/BUFMPExecReport-Final-Nov-2021-v1.pdf> .

We stellen het UFMP op samen met boomadviesbureau Pius Floris. Prof. Dr. Cecil Konijnendijk zal ons hierbij adviseren. We zijn trots dat we hiermee de eerste gemeente in Nederland zijn die een UFMP opstelt.

Meerwaarde

Het Urban Forest Masterplan onderscheidt zich van de meeste beleidsplannen omdat:

- het één overkoepelend bomenplan is dat alle andere boombeleidsplannen integreert;
- het een lange termijnplan is (30 tot 50 jaar);
- óók alle particuliere bomen worden betrokken bij een plan;
- het zich richt op grote vraagstukken, zoals klimaatadaptatie, biodiversiteit, gezondheid, ruimtelijke kwaliteit en gelijke toegang tot groen;
- het plan tot stand komt in co-creatie met belanghebbenden (inwoners, belangengroepen, vrijwilligersorganisaties, vertegenwoordigers van sectoren en diverse afdelingen binnen de gemeentelijke organisatie);
- meetbare doelstellingen centraal staan – bijv. kroonvolume
- constant meten en monitoren onderdeel zijn van het plan waardoor voortgang en prestaties transparant worden gemaakt.

Plan van aanpak

In januari 2024 starten we met het opstellen van het UFMP Groningen. We doorlopen hierbij een vaste cyclus aan de hand van een vaste methodiek:

---

¹ Deze regel houdt in dat iedereen vanuit zijn woning minimaal 3 bomen moet kunnen zien, buurten een minimale boomkroonbedekking van 30% moeten hebben en iedereen op 300 meter van zijn woning een groene verblijfsplek of park moet hebben.

Fase 1: Waar staan we nu?

De eerste stap is het vormen van een kernteam. Deze bestaat uit medewerkers van de gemeente, Pius Floris en enkele nog nader te bepalen externe stakeholders. We vinden het belangrijk om deze stakeholders vanaf de start te betrekken bij de planvorming zodat we hun ervaringen en visie kunnen meenemen in het UFMP. Daarna volgt een analyse van de stakeholders, de huidige situatie en het huidige beleid. Veel mensen in onze gemeente zijn betrokken bij bomen of werkzaamheden die invloed hebben op bomen. Denk hierbij aan bewoners, aannemers, natuurorganisaties, belangengroeperingen, vrijwilligersorganisaties en afdelingen binnen de gemeentelijke organisatie. Hun ervaringen met beleid, en hun visie op bomen in de stad geven voeding en draagvlak aan een Urban Forest Masterplan.

Eén van de manieren om al deze verschillende mensen te betrekken is het organiseren van stakeholdersbijeenkomsten. Daarnaast zullen we in alles aansluiten bij lopende werkwijzen en instrumenten als Duurzaam Groningen en de Wijkklimaatmonitor. De resultaten uit deze eerste fase vormen de basis voor het opstellen van onze visie en leidende thema's.

Fase 2: Waar werken we naartoe?

In deze fase ontwikkelen we onze visie inclusief de belangrijkste thema's. Daarnaast bepalen we onze doelstellingen en onderliggende vraagstukken. Deze toetsen we op financiële haalbaarheid.

Fase 3: Hoe bereiken we het doel?

De doelstellingen zullen we per thema vertalen in KPI's (kritieke prestatie indicator). Dit doen we samen met een selectie van stakeholders die we in fase 1 hebben betrokken. De KPI's worden vervolgens verfijnd en vertaald in een concrete uitvoeringsagenda met bijbehorende budgetten.

Volgvel 3

Fase 4: Hebben we het doel bereikt?

Een belangrijk onderdeel van het plan is het meten en monitoren van de KPI's. Afhankelijk van de KPI wordt bepaald hoe vaak we gaan monitoren. Op basis van de evaluatie en actuele ontwikkelingen wordt het UFMP waar nodig aangepast.

Eindproduct

Het eindproduct is een boekje in pdf-formaat. Het plan bestaat uit een visie, argumentatie, doelstellingen (KPI's) en een uitvoeringsagenda. De doelstellingen worden vertaald in een interactieve digitale kaart, die openbaar toegankelijk is. Daarnaast worden ook, afhankelijk van de doelgroep en het doel, externe communicatiemiddelen ontwikkeld. Ook hierbij sluiten we aan bij bestaande trajecten als Duurzaam Groningen. De naam voor het plan wordt gedurende het proces vastgesteld. Tot die tijd hanteren we de werktitel 'Urban Forest Masterplan Groningen'.

Vervolg

Uw agendacommissie heeft van ons een verzoek gekregen voor een beeldvormende bijeenkomst waarin boomadviesbureau Pius Floris u in een presentatie verdere uitleg geeft over het model van het Urban Forest Masterplan. Verder zal uw raad op verschillende momenten worden meegenomen in de planvorming.

In november 2024 zal het conceptplan gereed zijn en ter inzage worden gelegd voor inspraak. In maart 2025 zal het definitieve UFMP ter besluitvorming aan uw raad worden voorgelegd.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.